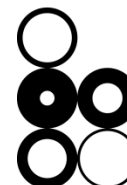

NOTAT

DANSKE
REGIONER

11-03-2015

Sag nr. 14/123

Dokumentnr. 6032/15

Afrapportering til satspuljepartierne vedrørende satspuljeaftale om en styrket indsats vedr. HPV

I november 2013 blev Folketingets satspuljepartier enige om at etablere et tilbud til patienter, pårørende og sundhedspersoner, hvor de kan få rådgivning om bivirkninger vedrørende HPV-vaccinen og mulighed for behandling heraf. De konkrete indsatsområder, som Danske Regioner hhv. Sundhedsstyrelsen er ansvarlig for at gennemføre, blev aftalt den 20. juni 2014 i Aftale om styrket indsats vedrørende HPV-vaccinationen.

Danske Regioner har gennem det seneste år haft et særligt fokus på patienter med uafklarede symptomer. Herunder er der blandt andet arbejdet med elementerne i satspuljeaftalen om en styrket indsats. Det arbejde har blandt andet givet anledning til overvejelser om den fremtidige tilrettelæggelse af henvisningsveje mv. I den forbindelse har regionerne aftalt en række nye aktiviteter, der skal skabe bedre sammenhæng i forløb for patienter med uafklarede symptomer og en struktur, der skal medvirke til, at der løbende opbygges viden og ekspertise om patientgruppen. Den nye organisering vil blive indfaset frem mod den 1. juni 2015.

Nedenfor gives først en afrapportering om Danske Regioners udmøntning af satspuljeaftalen, derefter en orientering om Danske Regioners kommende initiativer på området.

Danske Regioners udmøntning af satspuljeaftalen

Med aftale om styrket indsats vedrørende HPV-vaccinationen af 20. juni 2014 fik Danske Regioner til opgave

- At beskrive relevante udrednings- og behandlingsforløb, som behandlingssystemet stiller til rådighed i dag, for patienter med særlige symptomer
- At beskrive for de praktiserende læger, hvad der findes af tilbud om udredning og behandling, og i den forbindelse i samarbejde med Sundhedsstyrelsen at udarbejde informationsmateriale
- At udpege faglige konsulenter, som kan give de praktiserende læger råd og vejledning om de ovennævnte patienter

Beskrivelsen af relevante udrednings- og behandlingsforløb

Danske Regioner har indhentet oplysninger fra de fem regioner om relevante udrednings- og behandlingsforløb, som de stiller til rådighed i dag for patientgruppen.

Regionernes tilbagemeldinger tegner følgende billede af de eksisterende udrednings- og behandlingsforløb: Generelt skelner sundhedsvæsenet ikke i udgangspunktet mellem patienter, der henvises med uklare og ofte diffuse symptomer, herunder symptomer hvor patienten mistænker en sammenhæng til HPV-vaccinen, og andre patienter. Udredningen foregår efter de samme principper som udredninger gør generelt, dvs. hvor der tages udgangspunkt i den enkelte konkrete patient og dennes behov, og hvor henvisningen sker til den eller de undersøgelser og specialer, som praktiserende læge ud fra et lægefagligt skøn og på baggrund af patientens symptomer vurderer relevante og bedst for patienten.

Der kan være tale om meget forskelligartede symptomer, og derfor vil henvisningen kunne ske til en række afdelinger. Her kan bl.a. nævnes:

- Infektionsmedicin
- Klinisk mikrobiologisk
- Pædiatri
- Kardiologisk
- Neurologisk
- Klinisk immunologisk og klinisk genetisk
- Endokrinologisk
- Psykiatri

Flere regioner oplyser, at henvisningerne typisk vil ske til pædiatrien grundet patienternes alder. Såfremt pædiatrisk speciale ikke er i stand til at udrede patienten, viderehenviser specialet patienten efter lægefaglig vurdering til andet relevant speciale.

Det er en vigtig forudsætning for udrednings- og behandlingsforløbet, at specialerne er opmærksomme på, hvor det er nødvendigt at inddrage hinanden i forløbet.

I og med at symptomerne er så forskelligartede betyder det også, at regionerne ikke finder, at det vil gavne patienten, at der etableres ét bestemt udrednings- og behandlingsforløb til patienterne – hverken af hensyn til den sundhedsfaglige kvalitet eller rent forløbsmæssigt. Dels er der ikke entydighed i forhold til, hvilket speciale det vil være relevant at henvise patienten til, når symptomerne er uklare og diffuse – inden for patientgruppen som helhed og/eller hos den enkelte patient. Dels kan symptomerne skyldes andre sygdomsforhold, andre vacciner eller normalfysiologisk variation i forbindelse med pubertet. Derfor vil det af hensyn til en kvalificeret udredning af patienten være uhensigtsmæssigt at låse sig fast på ét udredningsforløb med inddragelse af bestemte specialer.

Henvisningsmuligheder for almen praksis

Danske Regioner har indhentet oplysninger fra de fem regioner om de henvisningsmuligheder, der findes for de praktiserende læger i de enkelte regioner

Som beskrevet ovenfor, er der tale om en patientgruppe, der er vanskelig at afgrænse. Derfor vil der ofte være flere specialer inde i billedet, som det med udgangspunkt i den enkelte patients symptomer kunne være relevant at henvise til. Det er en konkret lægefaglig vurdering, hvilket speciale, der henvises til. Henvisningsmulighederne fremgår ligeledes af Praksisinformation.

I forhold til information om bivirkninger opdateres de praktiserende læger i de enkelte regioner løbende om anmeldelse af bivirkninger både af regionen og af Sundhedsstyrelsen.

Fremadrettet vil regionale faglige konsulenter, samt en ny samarbejdsstruktur med udpegning af en afdeling med et særligt ansvar i hver region, bidrage til, at den praktiserende læge kan hente rådgivning om bivirkninger og henvisningsmuligheder.

Udpegning af faglige konsulenter

Regionerne har udpeget faglige konsulenter, der kan bistå de praktiserende læger med råd og vejledning om patientgruppen.

Danske Regioner har bedt regionerne informere de praktiserende læger i regionen, om at der nu vil være mulighed for at hente råd og vejledning hos de faglige konsulenter.

I samarbejde med Sundhedsstyrelsen afholdes der i løbet af foråret en temadag for de faglige konsulenter, hvor der sættes fokus på bivirkningsbilleder, særlige opmærksomhedspunkter, henvisningsmuligheder mv. i relation til patientgruppen. Herudover vil konsulenterne løbende blive opdateret med information om bivirkninger m.v.

Regionernes kommende initiativer vedrørende HPV-vaccinen

I tillæg til de indsatser, der har været igangsat som led i udmøntningen af satspuljeaftalen, har regionerne besluttet at igangsætte en række nye aktiviteter.

Danske Regioner har henover det seneste år holdt møder med repræsentanter for hhv. patienterne og de faglige miljøer på sygehusene og der lyttet til de erfaringer og den viden, som de hver især har gjort sig med HPV-vaccinen, de mulige bivirkninger, de eksisterende udrednings- og behandlingstilbud m.v.

Denne proces har givet anledning til overvejelser om, hvordan man yderligere kan styrke udredningen og behandlingen af patienter med uklare symptomer, og bidrage til en gradvis opbygning af mere viden på området.

Én indgang for patienter med uklare symptomer

Regionerne har besluttet, at der fremover i hver region skal være én indgang for patienter med uklare symptomer. Det vil sige en afdeling med særligt fokus på patienter med uklare symptomer, hvor der eventuelt kan være mistanke om bivirkninger ved HPV-vaccinen. Den praktiserende læge kan henvise til pågældende afdeling i situationer, hvor vedkommende ikke selv kan udrede og behandle patienten, og hvor henvisning til videre udredning og behandling i sygehusregi er relevant, men hvor det samtidig er uklart, hvilket speciale, der bedst vil kunne varetage det videre udrednings- og behandlingsforløb. Pågældende afdeling vil efter henvisningen have ansvaret for at holde sammen på patientforløbet og inddrage de lægefaglige kompetencer, der er behov for. Også andre afdelinger kan henvise til den pågældende afdeling.

Flere patienter har haft oplevelsen af at være overladt til sig selv og selv at skulle finde vej mellem specialerne. Det ønsker regionerne at rette op på.

Ved i højere grad at samle ansvaret og ekspertisen for de uafklarede forløb hos én afdeling i hver region bliver der skabt større sammenhæng for patienten. Det skal også medvirke til, at der opbygges mere viden om patientgruppen, og at der skabes et fagligt netværk mellem de involverede afdelinger og specialer.

Der etableres et fagligt samarbejde på tværs af regionerne, der skal danne ramme om den løbende udveksling af erfaringer, viden og ekspertise. For at understøtte det faglige samarbejde etableres der en tværregional samarbejdsstruktur mellem de omtalte afdelinger.

Regionerne har hver især udpeget den afdeling, der i den enkelte region får en særlig rolle i forhold til den omtalte patientgruppe. Den nye organisering indføres frem mod den 1. juni 2015.

Faglig udvikling på området

Det fremadrettede arbejde vil også indeholde et spor, der handler om at følge den faglige udvikling på området, herunder erfaringer fra udlandet.

Det er afgørende, at det fremadrettede arbejde sker i samarbejde med Sundhedsstyrelsen. Det er efter regionernes mening vigtigt, at der fortsat er et tæt samarbejde mellem Sundhedsstyrelsen og regionerne om at følge den faglige udvikling på området og udbrede ny viden, herunder være opdateret på de internationale erfaringer. Derudover skal Sundhedsstyrelsen naturligvis fortsat have et stærkt fokus på opgaven med at overvåge og informere om bivirkninger.